

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دو رویکرد معاصر در

تربیت اخلاقی

«برگزیده هشتمین دوره جشنواره پایان نامه سال دانشجویی»

ابوالفضل غفاری

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

بهار ۱۳۸۵

غفاری، ابوالفضل
دو رویکرد معاصر در تربیت اخلاقی / ابوالفضل غفاری. -- تهران :
سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی ، ۱۳۸۴ .
۱۱۰ ص.؛ رقعی.

ISBN 964-8848-33-5

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
کتابنامه: ص. [۱۰۷] - ۱۱۰.
۱. تربیت اخلاقی. ۲. اخلاق. ۳. اندوه -- جنبه‌های اخلاقی. ۴.
تقوا -- جنبه‌های اخلاقی. الف. سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
ب. عنوان.

۳۷۰ / ۱۱۴

LC ۲۷۳ / غ ۲۷

م ۸۴-۳۴۲۲۶

کتابخانه ملی ایران

دو رویکرد معاصر در تربیت اخلاقی

مؤلف: ابوالفضل غفاری

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

چاپ: اول - ۱۳۸۵

شمارگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۸۸۴۸-۳۳-۵

حق چاپ و نشر محفوظ است.

سازمان انتشارات

نشانی سازمان انتشارات: تهران - خیابان انقلاب اسلامی - خیابان بهار آزادی - خیابان شهیدی زاندارمیری - پلاک ۱۵۳

تلفن: ۶۶۹۵۲۹۴۸ - دورنگار: ۶۶۴۸۷۱۵۹

فروشگاه و نمایشگاه مرکزی: تهران - خیابان انقلاب - بین فلسطین و چهارراه ولیعصر - جنب مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران

شماره (۱): خیابان انقلاب - بین وصال و قدس - نبش خیابان اسکو - پلاک ۲/۱ - فروشگاه سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی - تلفن: ۶۶۴۸۷۱۲۵

پست الکترونیکی: Email: info@isba.ir - پایگاه اطلاع‌رسانی: www.isba.ir

فهرست مطالب

۵	 سخن ناشر
۷	 چکیده
فصل اول: اخلاق فضیلت‌مدار	
۹	 مقدمه
۱۰	 اخلاق فضیلت‌مدار معاصر
۱۲	 رویکرد اخلاقی فضیلت از منظر دیوید کار
۱۲	 مروری بر سوابق علمی دیوید کار
۱۳	 سه رویکرد نسبت به تربیت اخلاقی
۱۷	 رویکرد فضیلت به تربیت اخلاقی
۲۰	 اخلاق منشی در برابر اخلاق تکلیفی
۲۳	 محوریت منش اخلاقی در رویکرد فضیلت
۲۷	 مبانی فلسفی اخلاق فضیلت (طبیعت‌گرایی، جماعت‌گرایی و عینیت‌گرایی) ...
	 روش‌های رویکرد فضیلت برای تربیت اخلاقی: مهارت‌آموزی، الگو پردازی و
۳۱	 حکایت
۳۶	 نتایج منطقی تربیت اخلاقی فضیلت‌گرا برای برنامه‌ی درسی ضمنی و صریح ..
۳۸	 نقادی رویکرد اخلاقی فضیلت
۳۸	 نقد اندیشه‌های اخلاقی ارسطو از جانب نادینگز
۴۰	 نقد رویکرد فضیلت از جانب طرفداران رویکرد کولبرگی
۴۰	 نقد رویکرد فضیلت از سوی مک‌این‌تایر
۴۳	 انتقادات تلینگز به دیوید کار
۴۴	 پاسخ‌های دیوید کار به تلینگز
۴۵	 ایراداتی که به رویکرد فضیلت در تربیت اخلاقی وارد شده است
فصل دوم: رویکرد اخلاقی غمخواری	
۴۷	 مقدمه
۴۸	 اخلاق غمخواری
۵۰	 معنی لغوی و اصطلاحی غمخواری
۵۰	 رویکرد غمخواری گیلیگان (به‌عنوان جایگزینی برای رویکرد کولبرگی)
۵۲	 اخلاق غمخواری معاصر
۵۲	 معرفی نل نادینگز
۵۷	 اخلاق غمخواری از منظر نادینگز

۶۰	 انواع غمخواری
۶۴	 مبانی فلسفی اخلاق غمخواری
۶۴	 عاطفه‌گرایی
۶۶	 فمینیسم
۶۹	 طبیعت‌گرایی عمل‌گرا
۷۸	 آیا غمخواری، فضیلت است؟
۸۰	 شرا از منظر رویکرد غمخواری
۸۲	 تربیت اخلاقی از منظر رویکرد غمخواری
۸۷	 سرمشق‌دهی
۸۸	 گفت‌وگو
۹۰	 عمل
۹۱	 تأیید
۹۳	 نقد رویکرد غمخواری
۹۳	 انتقاد گرگوار به عاطفه‌گرایی
۹۴	 نظر استویانوف راجع به نظریه‌ی غمخواری
۹۵	 انتقاد هولمز به نادینگز
۹۸	 نقد غمخواری توسط اسلوت
۹۹	 انتقادات اسلوت به رویکرد غمخواری نادینگز
۱۰۲	 پاسخ‌های نادینگز به اسلوت
۱۱۰	 ایراد دیوید کار به رویکرد غمخواری
۱۱۱	 فهرست منابع

سخن ناشر

فعال‌سازی ظرفیت‌های موجود دانشجویی در تمام سطوح برای تولید و انتشار آثار علمی - فرهنگی، کم‌ترین وظیفه‌ای است که ما در قبال جمعیت عظیم دانشجویان کشور برعهده داریم.

براین اساس در چارچوب تدابیر و طرح‌های ویژه، دبیرخانه‌ی انتخاب پایان‌نامه‌ی سال دانشجویی با هدف بهره‌گیری هرچه بیشتر از جامعه از ظرفیت‌های علمی و فرهنگی این عرصه و نیز به منظور تعمیق، توسعه و ترویج نتایج یافته‌های دانشجویی، طرح انتشار پایان‌نامه‌های برتر دانشجویی را در دستور کار خود قرار داده‌است.

در همین راستا و به منظور ارتباط و تعامل هرچه بیشتر جامعه با ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها و استعدادهای دانشجویی کشور و همچنین حمایت از پایان‌نامه‌های برگزیده دوره هشتم، این آثار به صورت کتاب منتشر می‌شوند.

اینک که جامعه‌ی ما در آستانه‌ی خیزش بزرگ علمی است، توسعه‌ی علمی، پژوهشی و رونق آموزش عالی به یک جنبش فراگیر تبدیل شده و این نشانه‌ی بسیار خوبی از تحولات آینده در کشور است. از سوی دیگر در نیم قرن گذشته با تحولات فکری در کل جامعه جهانی مواجه بوده‌ایم که باید بکوشیم ضمن درک عمیق این تحولات، زمینه را برای رشد و پویایی هرچه بیشتر فرهنگ ایرانی و اسلامی مهیا کنیم. زمانی، محور اصلی فعالیت در دانشگاه‌ها، آموزش بود، اما امروز با احساس ضرورت، انجام و رونق پژوهش در کشور، تحولات وسیعی را به وجود آورده و آمارهای موجود، امیدهای تازه‌ای را ایجاد کرده‌است؛ از جمله، آمار وجود حدود ۷۰۰ محقق در یک میلیون نفر جمعیت - که در برنامه‌ی چهارم توسعه، این رقم ارتقاء می‌یابد. همچنین مراکز پژوهشی خصوصی - که در گذشته، اهمیتی برای پژوهش قائل نبودند - امروز در تولید علم و دانش، حرف‌های زیادی برای گفتن دارند. از طرفی، زمینه‌ی توسعه‌ی ارتباط دانشگاه‌ها با جامعه، بیش‌تر فراهم شده‌است؛ به گونه‌ای که امروز شاهد اتفاقات تازه در این عرصه هستیم. دانشگاهیان ایرانی وارد عرصه‌های بین‌المللی شده‌اند، مقالات آنها در کنفرانس‌های بین‌المللی ارائه می‌شود و هر روز، شاهد افزایش ارجاع به مقالات دانشمندان ایرانی هستیم که این خود، نشانگر کیفیت بالای تحقیقات است.

علاوه بر اینها با استقرار توسعه علمی در کشور، ایران به آستانه‌ی نوآوری رسیده است. همه اینها عواملی هستند که ضرورت پرداختن جدی به پایان‌نامه‌های دانشجویی را - که خود، بخش قابل توجهی از تحقیقات دانشگاهی را شامل می‌شود - نشان می‌دهد. امید است سرمایه‌گذاری در علم و پژوهش (به معنی توجه به آینده کشور و

توسعه پایدار و مطلوب) هرروز پیش‌تر و بهتر شود و پژوهش و فناوری به عنوان مفاهیم فراملی، بیش از پیش شناخته شوند. بنابراین باید امید داشت در برنامه‌ریزی‌های بومی کشور، تحولات جهانی در نظر گرفته شود و معیارهای بین‌المللی ملاک عمل قرار گیرد.

با درک ضرورت توسعه‌ی علم، بسط دانایی و تسهیل دسترسی جامعه به نتایج مطالعات پژوهشگران، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی با برگزاری «جشنواره پایان‌نامه‌ی سال دانشجویی» اقدام به انتخاب بهترین پایان‌نامه‌ها در موضوعات مختلف دانشگاهی کرده است. اثری که پیش روی شماست، حاصل هشتمین دوره‌ی برگزاری جشنواره‌ی پایان‌نامه‌ی سال دانشجویی در سال ۸۳ است که در قالب مجموعه‌ی پایان‌نامه‌های برگزیده‌ی هشتمین دوره‌ی پایان‌نامه‌ی سال دانشجویی منتشر می‌شود. با آرزوی توسعه و تعمیق این حرکت و با امید به جلب نظر تمام اندیشمندان و دست‌اندرکاران عرصه پژوهش و نگارش از همه عزیزانی که سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی را در این راه همراهی کرده‌اند، سپاسگزاری و تقدیر می‌کنیم.

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی
دبیرخانه پایان‌نامه سال دانشجویی

کتاب حاضر خلاصه‌ای از پایان‌نامه
آقای ابوالفضل غفاری دانشجوی مقطع دکترا رشته فلسفه
تعلیم و تربیت دانشگاه تربیت مدرس می باشد که در
هشتمین دوره پایان‌نامه سال دانشجویی در گروه
روانشناسی و علوم تربیتی برگزیده شده است.